

ktorý bol završený Máriinými slovami: *Urobte všetko, čo vám povie* (Jn 2 - 3).

V našom národe i v našom neste je hlboko zakorenená mariánska úcta. Svedčí o tom množstvo chrámov zasvätených Panne Márii po celom Slovensku. Medzi ne patrí aj náš Blumentál. Naši predkovia už od čias, keď kupec Janko doniesol obraz Matky dobrej rady, prejavovali úctu k Božej Matke aj pred týmto obrazom. Staršie dokumenty uvádzajú, že procesie, ktoré chodievali do Marianky, Šaština či na Kalváriu k Panne Márii Snežnej, hojne navštevovali Blumentál a v ňom milostivý obraz Matky dobrej rady.

Týchto niekoľko slov o dejinách originálu i obrazu Matky dobrej rady v našom chráme, ako aj modlitby, ktorými sa v súkromných pobožnostiach môžeme utiekať k našej nebeskej Matke, majú povzbudiť predovšetkým nás Blumentálcov, ale aj návštevníkov chrámu, aby vzdali úctu Panne Márii aj pred týmto obrazom a aby sa odovzdali pod jej ochranu.

Litánie k Matke dobrej rady

Pane, zmiluj sa.
Kriste, zmiluj sa.
Pane, zmiluj sa.

Otec na nebesiach, Bože, zmiluj sa nad nami.
Syn, Vykupiteľ sveta, Bože, zmiluj sa nad nami.
Duch Svätý, Bože, zmiluj sa nad nami.
Svätá Trojica, jeden Boh, zmiluj sa nad nami.

Milovaná dcéra večného Otca, oroduj za nás.
Vznešená Matka Božieho Syna, oroduj za nás.
Požehnaná nevesta Svätého Ducha, oroduj za nás.
Živý chrám Najsvätejšej Trojice, oroduj za nás.
Kráľovná neba i zeme, oroduj za nás.
Sídlo Božej múdrosti, oroduj za nás.
Strážkyňa tajomstiev Najvyššieho, oroduj za nás.
Panna najmúdrejšia, oroduj za nás.

V našich pochybnostiach a ťažkostiach, oroduj za nás.
V našich utrpeniach a úzkostiach, oroduj za nás.
V našich obavách, oroduj za nás.
V nebezpečenstvách a pokušeniach, oroduj za nás.
Vo všetkých našich prácach, oroduj za nás.
Vo všetkých našich potrebách, oroduj za nás.
V hodine našej smrti, oroduj za nás.

Pre tvoje nepoškvrnené počatie, oroduj za nás.
Pre tvoje šťastné narodenie, oroduj za nás.
Pre tvoje obdivuhodné zasnúvanie sa, oroduj za nás.
Pre tvoje slávne zvestovanie, oroduj za nás.
Pre tvoje tvoju láskyplnú návštevu Alžbety, oroduj za nás.
Pre tvoje božské materstvo, oroduj za nás.
Pre tvoje účasť na obrade očisťovania, oroduj za nás.
Pre úzkosti tvojho materského srdca, oroduj za nás.
Pre tvoju vznešenú smrť, oroduj za nás.
Pre tvoje slávne nanebovzatie, oroduj za nás.

Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
zľutuj sa nad nami, Pane.
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
vyslyš nás, Pane.
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
zmiluj sa nad nami, Pane.
Oroduj za nás, svätá Božia Rodička
A vypros nám dar dobrej rady.

Modlime sa: Pane Ježišu, pôvodca a darca všetkého dobra, ty si prijal telo v lone požehnanej Panny, obdaroval si ju svetlom prevyšujúcim každú múdrosť; daj, aby sme ju uctievali ako Matku dobrej rady a tak mohli neustále čerpať z jej dobroty, múdrosti, rady a pod jej ochranou vojsť do prístavu blaženej večnosti. Amen.

Z podkladov, ktoré sa redakcii podarilo zhromaždiť a ktoré publikovala v predchádzajúcich ročníkoch farského časopisu Blumentál, ako aj z materiálov z talianskeho Genazzana po cirkevnom schválení modlitieb pripravila Xénia Duchoňová. Foto: Martin Jarábek.

S cirkevným schválením Bratislavsko-trnavského arcibiskupského úradu pre súkromnú pobožnosť, dňa 11. 4. 2005, č. 1449/2005.

MATKA DOBREJ RADY

*Slávna Panna ustavičnej rady,
vyvolená Matka večného Slova,
ktoré sa stalo človekom,
sprostredkovateľka Božích milostí
a orodovníčka za hriešnikov!*

*Ja, tvoj nehodný služobník,
prichádzam k tebe s prosbou,
aby si sa stala mojou vodkyňou
a radkyňou v tomto slzavom údolí.*

*Pre predrahou krv tvojho božského Syna
prosím, vypros mi odpustenie hriechov
a milosti potrebné na záchranu mojej duše.
Pomôž Cirkvi dosiahnuť víťazstvo nad jej nepriateľmi
a rozšíriť Ježišovo kráľovstvo po celej zemi. Amen.*

Ježišova Matka Panna Mária od chvíle zvestovania a jej *fiat* Bohu (porov. Lk 1, 26 - 38) je nerozlučne spätá s celými vyše dvetisícročnými dejinami Cirkvi. Jej pomoc a ochrana je mocná. Už za pozemského života svojho syna sa prihovárala za tých, čo potrebovali pomoc, ako o tom svedčí aj udalosť na svadbe v Káne Galilejskej. Keď sluhovia poslúchli jej radu: *Urobte všetko, čo vám povie*, urobil Ježiš svoje prvé znamenie (porov. Jn 2, 1 - 11). Keď spolu s hŕstkou verných - s Jánom a ženami stála pod Ježišovým krížom, po slovách zomierajúceho Ježiša: *Hľa, tvoja matka* prijala všetkých ľudí všetkých generácií za svoje deti (porov. Jn 19, 27). S rodiacou sa Cirkvou - spoločenstvom tých, čo ostali verní jej Synovi - zotrvala aj po nanebovstúpení Ježiša na modlitbách očakávajúc zoslanie prislúbeného Ducha Svätého (porov. Sk 1, 12 - 14). A Panna Mária ostáva s Cirkvou dodnes, pričom tých, čo sa k nej utiekajú, sprevádza ochranou a mocnou pomocou. Svedčia o tom nielen dejiny Cirkvi, ale i súčasnosť. A vďačné Máriine ľudské deti sa k nej utiekajú a ozdobujú svoju Matku rozličnými titulmi. Jedným z nich je aj titul *Matka dobrej rady*, ktorý zvýrazňuje úlohu Božej Matky ako prostredníčky zvlášť v ťažkých životných situáciách vyžadujúcich vážne rozhodnutia či už v duchovnom alebo bežnom živote.

Centrom kultu Matky dobrej rady

je talianske mesto *Genazzano* neďaleko Ríma a jeho prameňom sú starozákonné texty: Kniha múdrosti, Kniha Sirachovcova a iné starozákonné knihy, ktoré chvália Múdrost', ale aj teologické spisy svätého Augustína, Anzelma Canterbury, Bernarda z Clairvaux, ktorí nazývali Božiu Matku sprostredkovateľkou darov Svätého Ducha, z ktorých, ako ich vymenúva Tradícia, je múdrosť na prvom mieste.

Mnohí z pápežov si Pannu Máriu uctievali pod titulom *Matka dobrej rady*. Znami sú najmä Urban VIII., Inocent IX., Benedikt XIV., Pius VII., Gregor XVI., no najmä Lev XIII., ktorý r. 1893 povolil vlastný škapuliar Matky dobrej rady a obdaril ho odpustkami, svätýňu v Genazzane povýšil na baziliku minor so všetkými právami a výsadami. Na jeho podnet a s jeho súhlasom Kongregácia posvätných obradov schválila omšový formulár i miestny sviatok Matky dobrej rady. Mesiac pred svojou smrťou 22. apríla 1903 prikázal vložiť do Loretánskych litánií invocáciu *Matka dobrej rady, oroduj za nás*. Kópiu fresky genazzanskej Madony mal na svojom pracovnom stole. Z pápežov minulého storočia to bol Pavol VI., ktorý vo svojej apoštolskej exhortácii *Cultus Marialis* napísal: *Svätú Máriu právom ozdobujeme titulom Matka dobrej rady. Tento titul jej prináleží, lebo zatienená Duchom Svätým porodila samého Syna Otca, Ježiša Krista, ktorého prorok Izaiáš nazval Obdivuhodný radca.*

Úctu k Božej Matke dobrej rady v Taliansku rozširovali predovšetkým augustiánski mnisi a v čase reformácie zverili kapitulú augustiánov pod jej ochranu. Vytlačili sedemdesiat tisíc obrázkov. Mnohé z nich sa dodnes nachádzajú v augustiánskych kláštoroch po celom svete. Možno niektoré sa dostali aj na Slovensko, no náš blumentálsky obraz Matky dobrej rady sa k nám dostal inou cestou.

Dejiny či legenda?

Originál fresky Panny Márie, ktorá drží v náručí malého Ježiša, nazývaný *Rajská Panna Mária* má svoj pôvod v bývalom albánskom hlavnom meste Skutari. V polovici pätnásteho storočia ohrozovali toto mesto Turci, ktorí ničili kresťanské chrámy a symboly. V tých časoch žili v Skutari dve zbožné šľachtické rodiny - Giorgiovcov a Salviovcov. Veľmi si uctievali Pannu Máriu a často sa modlievali pred jej obrazom - freskou v miestnom chráme. V tom čase prosili aj za záchranu fresky pred Turkami. Ako hovorí starodávna legenda, ktorú si už niekoľko storočí odovzdávajú veriaci katolíci v Albánsku i v Taliansku, muži týchto rodín vo sne dostali pokyn sprevádzať obraz nesený anjelmi do kostola v talianskom Genazzane. Tam

sa neskôr obidve rodiny aj usadili a žili. V tom čase sa zbožná Petrucia, členka tretieho rádu sv. Františka dala do stavby nového kostola. V ňom sa 25. apríla 1467 na stene objavil obraz - freska Rajskej Panny Márie, ktorý bol predtým v Skutari. Správa o objavení obrazu sa bleskove rozšírila po celom Taliansku a počas nasledujúcich niekoľkých mesiacov bolo v Genazzane už do stošesťdesiat votívnych predmetov z vďaky za vyslyšanie modlitieb prednesených pred obrazom Božej Matky s dieťaťom Ježišom v náručí. V tom čase začali Pannu Máriu na tomto obraze nazývať Matkou dobrej rady, pretože v Genazzane bol už od polovice 13. storočia kostol s týmto titulom.

Naša Matka dobrej rady

Obraz Matky dobrej rady v našom blumentálskom kostole je zarámovaná freska, kópia obrazu z Genazzana. Do Bratislavy ho doniesol kupec Jozef Janko z Talianska r. 1767, teda ešte predtým, ako postavili tento náš tretí blumentálsky chrám. 10. mája 1768 obraz požehnal augustinián Gregor Rasí a r. 1774 ho na žiadosť veriacich s povolením biskupa a so súhlasom mestskej rady miestny farár Matej Klobušický umiestnil na jeden z dvoch oltárov vtedajšieho blumentálskeho kostola. Keď r. 1784 konsekrovali druhý kostol tejto farnosti, umiestnili obraz na jeho hlavnom oltári. No ani toto nebolo definitívne miesto, pretože kostol bol malý a už nevyhovoval potrebám rozrastajúcej sa farnosti. Po konsekrácii blumentálskeho tretieho kostola 28. októbra 1888 premiestnili obraz na jeden z jeho bočných oltárov.

V kanonickej vizitácii z r. 1783, ktorú vo farnosti Bratislava Nové Mesto vykonal arcibiskup Jozef Baňani, sa píše, že v tomto kostole sa nachádza 138 votívnych darov ako poďakovanie za vyslyšania a pomoc Panny Márie Matky dobrej rady. Pisomne je doložené uzdravenie mešťana, murárskeho majstra Jána Lehnera, ktorý 17. júla 1777 v blumentálskom kostole znova nadobudol zrak, keď sa modlil pred obrazom Matky dobrej rady.

Súčasnú umiestnenie obrazu Matky dobrej rady na neogotickom oltári nad svätostánkom vyjadruje blízkosť Panny Márie k Ježišovi, ktorého pri zvestovaní prijala, vychovávala, bola pri ňom v najťažších okamihoch jeho pozemského života, keď zomieral na kríži, a s ktorým po nanebovzatí prežíva blaženú večnosť. Jeho umiestnenie je zároveň znakom pravej mariánskej úcty zapojenej do jediného kultu, a ten: *má svoj pôvod a svoju účinnosť v Kristovi. V Kristovi má svoje úplné a dokonalé zvýraznenie a Kristovým prostredníctvom vedie k Duchu Svätému* (Pavol VI. *Apoštolská exhortácia Cultus Marialis*). Akoby sa tu ustavične odohrával ten tajomný dialóg medzi Máriou a Ježišom: *Nemajú vína... Ešte neprišla moja hodina...*